

تشکیل جلسه کمیته منتخب بررسی پرونده علمی اعضای هیأت علمی مرکز

جلسه کمیته منتخب بررسی پرونده علمی اعضای هیأت علمی مرکز در روز سه شنبه ۴ تیر ۹۸ با حضور اعضای کمیته، برگزار شد.

جلسه کمیسیون فرهنگی برگزار شد

جلسه کمیسیون فرهنگی مربوط به ارتقاء و تغییر وضعیت استخدامی اعضای هیأت علمی مرکز در روز چهارشنبه ۵ تیر ۹۸ با حضور اعضای کمیسیون برگزار شد.

ماهنامه داخلی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

تیر ۹۸، شماره ۳

در تجلیل و گرامیداشت یاد استاد فقید:

مراسم سالگرد درگذشت استاد دکتر قانع‌راد در مرکز برگزار شد

نخستین مراسم بزرگداشت سالگرد درگذشت استاد دکتر محمدمبین قانع‌راد، جامعه‌شناس و پژوهشگر حوزه سیاست‌گذاری علم و فناوری، با حضور دکتر وحید احمدی، مشاور وزیر و رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، دکتر اکرم قدیمی، معاون پژوهش و فناوری، دکتر ناصرعلی عظیمی، معاون توسعه سرمایه انسانی و پشتیبانی، اعضای هیأت علمی مرکز، دکتر اشرف بروجردی، رییس سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، دکتر حسین میرزایی، رئیس پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، دکتر حسین ابراهیم‌آبادی، رئیس مرکز نشر دانشگاهی، دکتر مقصود فراستخواه، عضو هیأت علمی مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و دکتر هادی خانیکی، استاد ارتباطات دانشگاه علامه طباطبایی و جمعی دیگر از اساتید و صاحب‌نظران برگزار شد.

دکتر احمدی با اشاره به اینکه تکریم و برگزاری آئین گرامیداشت افرادی مثل دکتر قانع‌راد، تکریم علم و جایگاه اصحاب علم است، افزود: برجستگی‌های علمی اصحاب علم، درگذشت آنها را سهمگین و دردناک‌تر می‌کند چرا که درگذشت این افراد، ضربه به جریان علمی کشور است. استاد دکتر قانع‌راد در طول عمر خود منشأ اثر بوده است و پر کردن جای او به راحتی امکان‌پذیر نیست؛ در یک سال گذشته که ایشان در میان ما نیست، کاملاً احساس می‌کنیم که جایگاه علمی او خالی مانده است و دچار خلاء هستیم. او در حیات علمی خود در مراکز گوناگون صاحب تأثیر و اثر بود و در زمینه علم و جامعه حضور اثرگذاری داشت.

مشاور وزیر علوم خاطر نشان کرد: دکتر قانع‌راد فردی دردمند، دلسوز و دلسوخته بود و در کنار علمی که داشت و عالم بود، اما نقادی و صراحت بیان را هیچ وقت کنار نگذاشت؛ مسیری که می‌تواند شاگردانی شجاع و تأثیرگذار تربیت کند. در ادامه، اساتید و صاحب‌نظران حاضر در این مراسم در سخنانی، به بررسی خصایص و ویژگی‌های دکتر قانع‌راد پرداختند.

با حضور دکتر احمدی برگزار شد:

امضای تفاهم‌نامه همکاری مابین مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات

به منظور توسعه همکاری‌های علمی-پژوهشی در حوزه فرهنگ و ارشاد اسلامی، جلسه مشترک مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، در تاریخ ۱۱ تیر ماه ۹۸ با حضور دکتر احمدی، مشاور وزیر علوم و رییس مرکز و دکتر سلگی، رییس پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات و جمعی از مدیران برگزار شد.

در این نشست دکتر احمدی پس از معرفی و ارائه گزارشی از فعالیت‌های مرکز، به لزوم همکاری مرکز و پژوهشگاه اشاره کرد و با بیان اینکه تنظیم این تفاهم‌نامه، نقطه آغاز خوبی برای همکاری‌های فی‌مابین است، بر لزوم اجرایی شدن هرچه سریع‌تر مفاد این تفاهم‌نامه تاکید کرد. به اعتقاد وی، استفاده از ظرفیت کرسی ترویج علم یونسکو، آینده‌پژوهی در نظام فرهنگی و بررسی شاخص‌های فرهنگی در علم‌سنجی، از جمله محورهایی است که می‌تواند آغازی بر همکاری‌های بین مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات باشد. دکتر سلگی نیز پس از معرفی پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات و فعالیت‌های آن، ترویج علم در حوزه فرهنگ عمومی، نوآوری و فناوری فرهنگی و انتشار ترجمه‌های مشترک در محور جامعه، فرهنگ و دانشگاه را از حوزه‌هایی برشمرد که می‌تواند زمینه همکاری‌های مشترک مرکز تحقیقات و پژوهشگاه را فراهم کند. در انتهای جلسه، تفاهم‌نامه همکاری بین مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات به امضاء طرفین رسید.

در سلسله نشست‌های تخصصی اعضای هیأت علمی مرکز بررسی شد:

آشنایی با آینده‌پژوهی و مبانی آن

سخنرانی تخصصی «آشنایی با آینده‌پژوهی و مبانی آن»، با سخنرانی دکتر امیر هوشنگ حیدری، سرپرست گروه آینده‌اندیشی مرکز، روز دوشنبه ۱۷ تیر ماه ۹۸ در مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور برگزار شد.

دکتر حیدری، با تشریح فراز و نشیب‌های تشکیل گروه آینده‌پژوهی، به بحث در خصوص چیستی آینده‌پژوهی، چهار عامل تعاملی آینده‌پژوهی و معرفی کتاب اصول و مبانی آینده‌پژوهی اثر "وندل بل" و اهداف ۹گانه وی برای آینده‌پژوهی پرداخته و چیستی آینده‌نگاری و تفاوت‌های آن با آینده‌پژوهی را مورد بررسی قرار داد.

تشکیل جلسه هیأت تحریریه نشریه رهیافت

جلسه هیأت تحریریه نشریه رهیافت در تاریخ ۲۲ تیرماه ۹۸ برگزار شد. در این جلسه که با حضور دکتر اکرم قدیمی، سردبیر فصلنامه و دکتر آریا الستی، دکتر محمد حسینی بهشتی، دکتر رضا مکنون، دکتر مقصود فراستخواه، دکتر فریده عصاره و دکتر محمدرضا آراسته برگزار شد، گزارش فعالیت‌های صورت گرفته ارائه شد و تدوین سیاست‌های نشریه در انتشار مقالات و نمایش سایت جدید رهیافت به بحث و تبادل نظر گذاشته شد.

به همت گروه اخلاق علم و فناوری مرکز:

نشست بررسی قانون و آیین‌نامه اجرایی پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی برگزار شد

نشست بررسی قانون و آیین‌نامه اجرایی پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی روز شنبه ۲۲ تیرماه ۹۸ با حضور دکتر علی‌محمد فلاحزاده، عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی و دبیر کمیسیون علمی، تحقیقاتی و فناوری ریاست جمهوری، دکتر حسن وکیلان، عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی و مدیر کل لوایح تنقیح قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر غلامرضا ذاکر صالحی، عضو هیأت علمی مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی، دکتر زهرا شاکری، عضو هیأت علمی دانشگاه تهران، دکتر کیوان الستی، مدیر گروه اخلاق علم و فناوری و دکتر بهناز احمدوند، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور برگزار شد.

دکتر شاکری با اشاره به تاریخچه قوانین مصوب در ایران برای حمایت از پدیدآورندگان آثار علمی، به این نکته اشاره کرد که قانون مبارزه با تقلب، براساس مبانی اجتماعی، اقتصادی و حقوق بشری تدوین شده ولی رویکرد حداقلی دارد. این قانون، با سرقت علمی مبارزه نمی‌کند، بلکه بر مشابهت‌یابی به عنوان تنها نوع تقلب تأکید دارد، اما برای دیگر سرقت‌ها مانند خلاصه‌نویسی و نقل به مضمون از خود، راهکاری ارائه نکرده است.

استادیار حقوق مالکیت فکری دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، قوانین دانشگاهی را دارای نگاه مسامحه‌آمیز با سرقت‌های علمی دانست و افزود: بیشتر مجازات‌ها در حد تذکر است و گاهی هیأت علمی، استاد داور و راهنما از پایان‌نامه‌ها، مقاله‌هایی با نام خود منتشر می‌کنند که نوعی سرقت علمی است. نظارت دقیق استادان دانشگاه‌ها بر روی کارهای کلاسی می‌تواند از تقلب علمی جلوگیری کند.

دکتر فلاحزاده نیز با اشاره به اینکه این آیین‌نامه، در دستور کار هیأت دولت است و پس از تصویب هیأت وزیران با امضای وزیر علوم، به تمامی مراکز دانشگاهی و علمی ابلاغ خواهد شد، تصریح کرد: برای خدمات متعارف پژوهشی در این آئین‌نامه، پیش‌بینی‌هایی انجام شده که از آن جمله می‌توان، به برون‌سپاری جمع‌آوری داده‌ها اشاره کرد، در حالیکه مشابهت‌یابی باید در سامانه ایرانداک و یا سامانه وزارت بهداشت انجام شود.

دکتر وکیلان، با انتقاد از شتابزدگی قانون‌گذار در تصویب این قانون اظهار داشت: برای بررسی تقلب در آثار علمی، بازرسانی پیش‌بینی شده‌اند ولی این افراد نباید تعارض منافع داشته باشند، بلکه باید در تمامی کشور به صورت مستمر بازرسی کرده و با کمک مراجع قانونی و قضائی به مقابله با تقلب بپردازند.

مدیر کل تنقیح قوانین و مقررات وزارت علوم تحقیقات و فناوری، از سنگین‌ترین مجازات‌های در نظر گرفته شده در این آیین‌نامه، ابطال مدرک تحصیلی متقلب عنوان کرد و افزود: سعی می‌کنیم که با احتیاط کامل مجرمان را شناسایی کرده و ذهن خود را برای اصلاح این قانون در آینده نزدیک باز بگذاریم.

دکتر ذاکر صالحی نیز به راهکارهای مقابله با تقلب در آثار علمی اشاره و تأکید کرد: قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی، جرم‌انگاری و ضمانت اجرایی خوبی دارد، ولی مشکل این است که این قانون شفاف و همه‌فهم نیست. همچنین باید برای بازرسی‌ها در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و قضات، کلاس آموزشی برگزار شود.

با همکاری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و
انجمن ترویج علم ایران:

کارگاه آموزشی علم و واژگان علمی برگزار شد

کارگاه آموزشی علم و واژگان علمی با همکاری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و انجمن ترویج علم ایران روز دوشنبه ۲۴ تیرماه ۹۸ برگزار شد.

در این کارگاه که با حضور علاقه‌مندان، دبیران و معلمان در مرکز برگزار شد دکتر منصور وصالی، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید رجایی به آموزش مفاهیم علم پرداخت.

دکتر وصالی ضمن تشریح مفهوم ترویج علم، تأکید کرد: مفهوم ترویج علم این است که عامه مردم بتوانند درکی از جهان و علم داشته باشند، پس باید مفاهیم علمی طوری تشریح شود که عامه مردم بتوانند آن را درک کنند. آموزش و درک صحیح علم این است که یاد بگیریم چگونه می‌توانیم پاسخی برای سوال‌های خود بیابیم. ما باید علم را به نحوی فرا بگیریم که بتوانیم از آن استفاده کنیم و با تفکر علمی، برای سوال‌های خود جوابی بیابیم. علم و نظریه‌ها به تنهایی سوالی را حل نمی‌کنند، بلکه به ما توانایی می‌دهند تا بتوانیم به جواب سوالات خود برسیم.

عضو هیأت علمی دانشگاه شهید رجایی خاطر نشان کرد: در آموزش مفاهیم علمی نباید مدل‌سازی کرد و شیوه انجام آزمایش، باید آموزش داده شود.

با هدف شناسایی و تبیین مسائل و چالش‌های اساسی حوزه آموزش عالی:
نشست مهاجرت نخبگان برگزار شد

نخستین نشست مهاجرت نخبگان با هدف بررسی اثرات اجتماعی، اقتصادی و سیاسی خروج دائم نخبگان، ضرورت درک واقعیت مهاجرت نخبگان، عوامل موثر بر این مسئله و همچنین راهکارهای سیاستی و اجرایی در مواجهه با این پدیده، روز چهارشنبه ۲۶ تیر ماه سال ۹۸ در سالن دکتر قانعی راد مرکز تحقیقات برگزار شد.

دکتر وحید احمدی، مشاور وزیر علوم و رییس مرکز، دکتر اکرم قدیمی، معاون پژوهش و فناوری و جمعی از اعضا هیأت علمی مرکز به همراه دکتر حمید اکبری، مشاور معاون آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دکتر شاهین آخوندزاده، قائم‌مقام معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دکتر اشرف بروجردی، رییس سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، دکتر علی مرتضی بیرنگ، معاون امور بین‌الملل و تبادل فناوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، دکتر فریدون جعفری، مدیرکل دفتر بازرسی و پاسخگویی وزارت عتف و دستیار ویژه وزیر در امور حقوق شهروندی، دکتر غلامرضا ذاکر صالحی، عضو هیأت علمی مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی، دکتر محمدجواد رسایی، مشاور رییس مرکز هیأت‌های امنای و هیأت ممیزه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر بهرام صلواتی، عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی شریف، دکتر غلامعلی منتظر، عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس، دکتر نسرين نورشاهی، رییس مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی در این نشست حضور داشتند.

در این نشست، موضوعاتی از جمله سناریوهای مطرح در خصوص سیاست‌گذاری و مدیریت این حوزه در کشور، وضعیت ایران در مهاجرت‌های بین‌المللی دانشجویان، بررسی آمار خروج تحصیلی رتبه‌های برتر کنکور و برگزیدگان المپیادهای دانش‌آموزی و راهبردها و برنامه‌های موجود در زمینه پیشگیری از خروج دائم نخبگان، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

بازدید ریاست مرکز تحقیقات از مرکز نوآوری دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر وحید احمدی، مشاور وزیر علوم و رئیس مرکز به همراه دکتر اکرم قدیمی، معاون پژوهش و فناوری، دکتر ناصرعلی عظیمی، معاون توسعه سرمایه انسانی و پشتیبانی و جمعی از اعضای هیأت علمی مرکز روز شنبه ۲۹ تیر ۹۸ از مرکز رشد و نوآوری دانشگاه علامه طباطبائی بازدید کردند.

در این بازدید، دکتر احمدی و همراهان ضمن بازدید از فضای شتابدهنده‌ها و واحدهای فناور مستقر، در جریان فعالیت‌های مرکز رشد در حوزه نوآوری علوم انسانی و اجتماعی و احداث مرکز رشد ۲ قرار گرفتند.

در راستای همکاری مشترک مرکز و ارتش جمهوری اسلامی ایران:

معاون هماهنگ کننده ارتش جمهوری اسلامی ایران از مرکز تحقیقات بازدید کرد

امیر دریادار حبیب‌الله سیاری، معاون هماهنگ کننده ارتش جمهوری اسلامی ایران، روز یکشنبه ۳۰ تیر ۹۸ از مرکز بازدید و با دکتر وحید احمدی، مشاور وزیر و رئیس مرکز و جمعی از اعضای هیأت علمی مرکز دیدار کردند.

در این دیدار، تدوین تفاهم‌نامه همکاری و تشکیل کارگروه‌های مشترک بر اساس ظرفیت‌های موجود در ارتش و مرکز، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

از سلسله میزگردهای تخصصی آینده‌پژوهی:

نشست تخصصی معرفی مفاهیم، مبانی و مدل‌های رهنگاشت فناوری برگزار شد

نشست تخصصی معرفی مفاهیم، مبانی و مدل‌های رهنگاشت فناوری از سلسله نشست‌های تخصصی آینده‌پژوهی، به همت گروه آینده‌اندیشی مرکز، روز دوشنبه ۳۱ تیرماه ۹۸ برگزار شد.

دکتر حامد کاشانی، مدرس و پژوهشگر حوزه آینده‌پژوهی و هوافضا به تشریح مفاهیم، مبانی و مدل‌های رهنگاشت فناوری پرداخت و با اشاره به اینکه رویکرد آینده‌پژوهی، رویکردی کل‌نگر و یکپارچه است گفت: شکست برخی پیش‌بینی‌ها نباید به کنار گذاشتن آن منجر شود. دکتر کاشانی ضمن تشریح آینده‌نگاری کوتاه‌مدت و طولانی‌مدت افزود: در آینده‌نگاری میان‌مدت باید بتوانیم افق زمانی کوتاه‌مدت و بلندمدت را هم دخیل کنیم. نوع تفکر در آینده‌نگاری کوتاه‌مدت تدریجی، پیوسته و تکاملی است در حالیکه در آینده‌نگاری طولانی‌مدت، نوع تفکر گسترده، منقطع و همگرا می‌باشد.

مدرس و پژوهشگر حوزه آینده‌پژوهی و هوافضا بر این نکته تأکید کرد که مهم‌تر از داشتن استاندارد برای فناوری، آموزش، فرهنگ‌سازی و معرفی آن به کسانی است که در برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری نقش دارند.

برگزاری صد و هشتمین جلسه شورای مرکز

صد و هشتمین جلسه شورای مرکز روز دوشنبه ۳۱ تیرماه ۹۸ برگزار شد.